

ABIKS TAOTLEJALE

Nõuandetoetus

Eesti maaelu arengukava 2007-2013 meede 1.3

Sisukord

SISSEJUHATUS.....	3
MILLEGA ARVESTADA ENNE TAOTLEMA ASUMIST	4
MILLISTE TEGEVUSTE JAOKS SAAB TOETUST	5
MILLISED KULUD EI OLE TOETATAVAD	6
KES SAAB TOETUST TAOTLEDA	7
TAOTLEJALE ESITATAVAD NÕUDED.....	7
TOETUSE MÄÄR JA SUURUS	8
MIDA ON VAJA TAOTLEMISEL ESITADA	8
TAOTLUSE ESITAMINE PRIA-LE	9
TAOTLUSE MENETLEMINE PRIAS.....	10

SISSEJUHATUS

Käesolev juhend on koostatud selleks, et aidata taotlejaid nõuandetoetuse taotluse ettevalmistamisel. Siit leiata ülevaate toetatavate tegevuste, toetuse suuruse, taotlejale esitatavate nõuete ja vajalike dokumentide esitamise kohta.

Nõuandetoetus on Eesti maaelu arengukava 2007-2013 (www.agri.ee/MAK) meede 1.3. Meede on kirjeldatud põllumajandusministri 05. aprilli 2010. a määrusega nr 41 „Nõuandetoetuse ja nõuandesüsteemi toetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord“. Toetust makstakse Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD).

Nõuandetoetuse eesmärgid on järgmised:

1. nõuande pakkumise soodustamine ettevõtte või tegevuste paremaks majandamiseks majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonnanaspekte arvestades;
2. nõuande pakkumise soodustamine ettevõtete tegevuse vastavusse viimiseks ELi õigusaktidel põhinevate tööohutusnõuetega.

Antud juhendmaterjal on mõeldud põllumajandustootjale ja erametsa valdajale, kes soovib saada nõuandetoetust. Kõikidest olulistest kriteeriumidest saate teada juhendi läbilugemisel.

Käesolev juhend ei ole taotluse menetlemisel ja toetuse määramisel juriidiline alusdokument. Selliseks alusdokumendiks on meetme määrus.

Nõuandetoetuse taotluste vastuvõtu, kontrollimise ja toetuse määramisega tegeleb Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (PRIA).

Narva mnt 3, Tartu 51009

Investeeringutoetuste infotelefon 737 7678

Faks 737 1201

E-post: info@pria.ee

Kodulehekülg: www.pria.ee, käesoleva meetmega seotud materjal asub aadressil (http://www.pria.ee/et/toetused/valdkond/nouanne_koolitus_arendamine/nouandetoetus_ja_nouandesusteemi_toetus_2010/).

Meetme on välja töötanud Põllumajandusministeerium.

Lai 39/41, Tallinn 15056

Tel 62 56 101

Faks 62 56 200

E-post: pm@agri.ee

Kodulehekülg: www.agri.ee

Soovime edu taotlemisel!

MILLEGA ARVESTADA ENNE TAOTLEMA ASUMIST

Alates 17.04.2010 jõustunud määruse alusel antav nõuandetoetus nõuandeteenuse ostmiseks erametsa majandamise tulemuslikkuse parandamiseks on vähese tähtsusega abi komisjoni määruse (EÜ) nr 1998/2006, milles käsitletakse asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 379, 28.12.2006, lk 5–10) mõistes.

Täpsem info veebilehel (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:379:0005:0010:ET:PDF>).

Vähese tähtsusega abi määrust kohaldatakse, kui erametsa majandamise tulemuslikkuse parandamise toetust antakse erametsa valdajast **eraõiguslikule juriidilisele isikule ja füüsilisest isikust ettevõtjale**.

Füüsilisele isikutele, kes ei ole ettevõtjaks registreeritud ja kes ka tegelikkuses ei tegele ettevõtlusega, ei loeta nõuandetoetust vähese tähtsusega abiks, kuna sel juhul ei ole täidetud riigiabi tingimused vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 107 lõikele 1. Vähese tähtsusega abi määruse kohaldamise üks eeltingimustest on, et isik tegeleb majandustegevusega.

Täpsem info veebilehel (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:115:0047:0199:ET:PDF>).

Kui isik tegutseb mitmel tegevusalal tuleb vähese tähtsusega abi määruse kohaldamiseks vaadata, millise tegevuse arendamiseks toetust taotletakse. Näiteks, kui isiku põhitegevusala on põllumajandustootmine, kuid lisaks tegeletakse metsandusega ning nõuandetoetust taotletakse metsa majandamisega seotud küsimustes, tuleb toetus lugeda vähese tähtsusega abiks.

Toetatavat nõuandeteenust võib osutada vaid nõuandekeskusega lepingulises suhtes olev asjaomase kutsekvalifikatsiooniga konsulent või "Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse" § 19 lõike 2 mõistes registreeritud töötervishoiuteenuse osutaja.

Töötervishoiuteenuse osutaja on Terviseametis registreeritud või Terviseameti tegevusluba omav töötervishoiuteenuseid osutav juriidiline isik või füüsilisest isikust ettevõtja.

Nõuandeteenuse nõuetele vastavuse või töötervishoiu ja tööohutuse valdkonnas peab olema osutanud nõuandekeskuses tegutsev konsulent või konsulendid, kes on edukalt läbinud Põllumajandusministeeriumi korraldatud koolituse vastavalt nõuetele vastavuse või töötervishoiu ja tööohutuse valdkonnas.

Töötervishoiu ja tööohutuse koolituse tunnistuse saanud konsulentide nimekiri ja nõuetele vastavuse nõuete alase koolituse läbinud konsulentide nimekiri asub veebilehel

(http://www.pria.ee/et/toetused/valdkond/nouanne_koolitus_arendamine/nouandetoetus_ja_nouandesusteemi_toetus_2010/).

Toetatava finantsmajanduse alase nõuandeteenuse äriplaani koostamiseks võib olla osutanud äriplaanis nimetatud asjaomase valdkonna või alavaldkonna kutsega konsulent.

Nõuandekeskuste ja konsulentide andmed saate portaalist http://www.pikk.ee/n/ ja telefonil 731 3652

Kuna PRIA ülesandeks on vastuvõetud taotluste kontrollimine ja hindamine, siis ei saa PRIA töötajad taotlejaid abistada dokumentide sisulisel koostamisel.

Toetust saab taotleda PRIA väljakuulutatud taotlusvooru perioodil. Taotlusvoorude ajad ja taotluste esitamise kanalid kuulutab PRIA välja Ametlike Teadaannete ning oma kodulehe vahendusel.

Taotluse esitamise ajaks peavad kõik nõutavad dokumendid olema olemas ja õigesti täidetud. Kui teil ei õnnestu taotluse esitamise ajaks kõiki vajalikke dokumente kokku saada, siis soovitame planeerida taotluse esitamise järgmisse taotlusvooru.

MILLISTE TEGEVUSTE JAOKS SAAB TOETUST

Nõuandetoetust võib taotleda individuaalse nõuandeteenuse ostmiseks järgmiste tegevuste kohta:

1. nõuandeteenuse osutamine nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks, muudetakse määruseid (EÜ) nr 1290/2005, (EÜ) nr 247/2006, (EÜ) nr 378/2007 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1782/2003 (ELT L 30, 31.01.2009, lk 16–99), artiklites 5 ja 6 nimetatud kohustuslike majandamisnõuete ning heade põllumajandus- ja keskkonnatingimuste (edaspidi *nõuetele vastavuse nõuded*) järgimiseks;

Nõuetele vastavuse all ei peeta silmas toetuse taotleja või taotluse vastavust nõuetele, vaid nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009 artiklites 5 ja 6 ning II ja III lisas sätestatud kohustuslike nõudeid (head põllumajandus- ja keskkonnatingimused ning kohustuslikud majandamisnõuded) erinevaid põllumajandustoetusi taotlevatele ettevõtjatele.

Täpsem info nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009 veebilehel

(<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:030:0016:0099:ET:PDF>).

2. nõuandeteenuse osutamisel mittemeditsiinilises töetervishoiu ja tööohutuse valdkonnas toetatakse järgmisi töetervishoiuteenuseid:

- töökeskkonna ohutegurite väljaselgitamine riskianalüüsi käigus, sealhulgas töökeskkonna ohutegurite parameetrite mõõtmine ning ohutegurite võimaliku mõju hindamine töötaja tervisele;
- tööandja nõustamine töötingimuste parandamisel, sealhulgas töökeskkonna ohutegurite mõju vältimisel või vähendamisel, ning töövahendite valikul ja ohutul kasutamisel ning isikukaitsevahendite valikul ja kasutamisel;
- töökeskkonna füsioloogiliste ja psühholoogiliste ohutegurite väljaselgitamine riskianalüüsi käigus ning nende võimaliku mõju hindamine töötaja tervisele;
- tööandja nõustamine töökoha ergonoomilisel kujundamisel ja töö kohandamisel töötajale, arvestades töötaja kehalisi ja vaimseid võimeid ning soolisi ja ealisi iseärasusi;
- tööandja nõustamine töövahendite valikul ja ohutul kasutamisel;
- tööandja psühholoogiline nõustamine, sealhulgas nõustamine tööstressi vähendamiseks;
- töötaja psühholoogiline nõustamine.

3. nõuandeteenuse osutamine taotleja ettevõtte, majandustegevuse või erametsa majandamise tulemuslikkuse parandamiseks.

Nõuandeteenust osutab nõuandekeskusega lepingulises suhtes olev «Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse» § 75 lõikes 3 sätestatud tingimustele vastav konsulent. Nõuandekeskuses võib konsulendina tegutseda isik, kellele on kutseseaduse alusel ja korras antud konsulendi kutse. Nõuandekeskuses ei tohi konsulendina tegutseda veterinaaravimite, mineraalväetiste, taimekaitsevahendite või põllumajandustehnika müügi või põllumajandussaaduste kokkuostu alal tegutsev füüsilisest isikust ettevõtja või tema ettevõtte töötaja ning sellisel tegevusalal tegutseva äriühingu juhatuse liige, äriühingut juhtima õigustatud muu isik või äriühingu töötaja ning Põllumajandusministeeriumi või tema valitsemisalas oleva valitsusasutuse ametnik.

- 1) nõuetele vastavuse nõuete valdkonnas on nõuandeteenust osutav konsulent läbinud Põllumajandusministeeriumi korraldatud nõuetele vastavuse nõuete teemalise koolituse;
- 2) töötervishoiu ja tööohutuse valdkonnas peab nõuandeteenust osutav konsulent olema läbinud Põllumajandusministeeriumi korraldatud töötervishoiu ja tööohutuse koolituse;
- 3) finantsmajanduse teemalist nõuandeteenust äriplaani koostamiseks võib osutada maaettevõtelse ja finantsmajanduse või finantsmajanduse valdkonna kutset omav konsulent või äriplaanis nimetatud asjaomase valdkonna või alavaldkonna kutset omav konsulent.

Töötervishoiuteenust võivad osutada nõuandekeskusega lepingulises suhtes olev töötervishoiuteenuse osutaja «Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse» § 19 lõike 2 tähenduses või Põllumajandusministeeriumi korraldatud töötervishoiu ja tööohutuse koolituse läbinud konsulent koos registreeritud töötervishoiuteenuse osutajaga.

Töötervishoiuteenuse osutaja on Terviseametis registreeritud või Terviseameti tegevusluba omav töötervishoiuteenuseid osutav juriidiline isik või füüsilisest isikust ettevõtja.

Toetatava nõuandeteenuse kohta vormistatakse teenuse üleandmise-vastuvõtmise akt vähemalt kahes eksemplaris, millest üks jääb taotlejale ja teine nõuandekeskusele ning milles on ära toodud nõuandeteenuse osutamise kuupäevad koos nõuandeteenuse osutamiseks kulunud töötundide arvuga, töötundi hind, osutatud nõuandeteenuse valdkond või teema ning nõuandeteenuse lühikirjeldus.

Nõuandetoetuse taotlemise korral ei või kulutuste tegemist tõendavad dokumendid olla väljastatud varem kui toetuse taotluse esitamise aastale eelnenud kalendriaasta 1. jaanuaril.

Nõuandetoetuse taotlemise korral on abikõlblik nõuandeteenuse maksumus.

Nõuannet kasutatakse nii erialaste küsimuste lahendamiseks kui erinevate toetuste taotlemiste võimaluste kasutamiseks.

MILLISED KULUD EI OLE TOETATAVAD

Abikõlblikud ei ole järgmised kulud:

- teenustasu pangatoimingu eest, intress, tagatismakse ja finantsteenusega seotud muu kulu;
- riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest antava muu toetuse taotlemiseks avalduse ja sellega seotud dokumentide koostamiseks osutatud nõuandeteenuse maksumus, kui see hüvitatakse või on hüvitatud mis tahes toetuse raames;
- raamatupidamisteenuse eest tasumiseks tehtud kulutus;
- mitmele isikule ühel ajal osutatud nõuandeteenuse maksumus;
- käibemaks juhul, kui taotlejal on võimalik taotleda selle tagastamist „Käibemaksuseaduse” alusel;

Täpsem info Käibemaksuseaduses veebilehel (<http://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=13237538>).

- muud kulud, mis ei ole toetatava tegevusega otseselt seotud;
- kulud, mis on vastuolus nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikliga 71 ning komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 (Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 368, 23.12.2006, lk 15–73), artikliga 55 kehtestatud abikõlblikkuse kriteeriumitega;

Väljavõte komisjoni määruse 1974/2006 artiklist 55

1. Investeeringute puhul piirduvad abikõlblikud kulutused järgmisega:

- a) kinnisvara ehitamine, omandamine, sealhulgas rentimine või pärendamine;
- b) uute masinate ja seadmete (sh tarkvara) ostmine või liising kuni vara turuväärtuseni. Muud liisingulepinguga seotud kulud (liisinguandja hinnalisand, intresside refinantseerimiskulud, üldkulud ja kindlustusmaksed) abikõlblikud ei ole;
- c) punktides a ja b osutatud kulutustega seotud üldkulud, nagu arhitektide, inseneri- ja konsultatsioonitasud, teostatavusuuringud ning patendiõiguste ja litsentside omandamine.

/.../

2. Põllumajanduslike investeeringute puhul ei anta investeeringutoetust põllumajandustootmisõiguste, loomade ja üheaastaste taimede ostmiseks ega nende taimede istutamiseks.

/.../

Tavalised asendusinvesteeringud ei ole abikõlblikud.

- Kalandusturu korraldamise seaduse» tähenduses kalandustoodete tootmise ja töötlemise valdkonnas osutatud nõuandeteenuse ostmise kulud.
  - Kalandustoodete tootja on Euroopa Liidu Nõukogu määruse 104/2000/EÜ artiklis 1 nimetatud füüsiline või juriidiline isik.
  - Kalandustoodete tootja, kes tegeleb kalapüügiga (kalapüüdja), peab olema äriregistris registreeritud ning tal peab olema kalapüügiseaduse alusel ja korras antud kalalaeva kalapüügiluba või kaluri kalapüügiluba.
  - Kalandustoodete töötleva käesoleva seaduse tähenduses on isik, kelle majandus- või kutsetegevus on kalandustoodete töötlemine ning kelle ettevõtte või selle osa on toiduseaduse alusel tunnustatud või kes on toiduseaduse või söödaseaduse alusel teavitanud järelevalveasutust kalandustoodete töötlemisest ettevõttes.

Täpsem info Kalandusturu korraldamise seaduseses veebilehel (<http://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=13237410>).

KES SAAB TOETUST TAOTLEDA

Nõuandetoetust võib taotleda küla, alevi või aleviku territooriumil põllumajandusega tegelev füüsiline isik või eraõiguslik juriidiline isik, kelle omandis on või kes kasutab muul õiguslikul alusel vähemalt 0,3 ha maatulundusmaad, ning metsamajandamisega tegelev füüsiline isik või eraõiguslik juriidiline isik, kelle omandis on või kes kasutab muul õiguslikul alusel vähemalt 0,3 ha metsamaad «Metsaseaduse» tähenduses.

Metsamaa metsaseaduse tähenduses on maa, mis vastab vähemalt ühele järgmistest nõuetest:

- on metsamaa kõlvikuna kantud maakatastrisse;
- on maatükk pindalaga vähemalt 0,1 hektarit, millel kasvavad puittaimed kõrgusega vähemalt 1,3 meetrit ja puuvõrade liitusega vähemalt 30 protsenti;

Juhime tähelepanu, et metsamaaks ei loeta õuemaad, elamumaad, pargi, kalmistu, haljasala, marja- ja viljapuuaiad, puukooli, aiandi, dendraariumi ning puu- ja põõsaistandike maad.

TAOTLEJALE ESITATAVAD NÕUDED

Taotleja peab vastama järgmistele nõuetele:

- taotlejal ei ole riikliku maksu maksuvõlga või riikliku maksu maksuvõla tasumine on ajatatud. Maksuvõla tasumise ajatamise korral on maksud tasutud ajakava kohaselt;
- taotleja ei ole saanud sama tegevuse kohta toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest, muud tagastamatut riigiabi või vähese tähtsusega abi;
- kui taotleja on saanud varem toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest, muud tagastamatut riigiabi või vähese tähtsusega abi, mis on kuulunud tagasimaksmisele, on tagasimaksmisele kuulunud summa tähtajal tagasi makstud või toetuse tagasimaksmise ajatamise korral on tagasimaksed tasutud ettenähtud tähtajal ja summas;

TOETUSE MÄÄR JA SUURUS

Nõuandetoetust antakse taotleja ettevõtte, majandustegevuse või erametsa majandamise tulemuslikkuse parandamiseks kuni 75% abikõlblikest kuludest, nõuetele vastavuse nõuete järgimiseks ning töötervishoiu ja tööohutuse valdkonnas osutatud nõuandeteenuse puhul kuni 80% abikõlblikest kuludest, kuid mitte rohkem kui 20 000 krooni ühe taotleja kohta kalendriaastas ning mitte rohkem kui 600 krooni ühe nõuandeteenuse osutamiseks kulunud tunni (60 minutit) kohta. Kui nõuandeteenust osutab konsulent koos nõuandekeskusega lepingulises suhtes oleva nõustajaga, kes ei oma konsulendi kutset, antakse nõuandeteenuse osutamiseks kulunud tunni (60 minutit) kohta toetust kuni 800 krooni.

MIDA ON VAJA TAOTLEMISEL ESITADA

Taotluse täitmiseks vajalikke vorme saate kodulehelt

(http://www.pria.ee/et/toetused/valdkond/nouanne_koolitus_arendamine/nouandetoetus_ja_nouandesusteemi_toetus_2010/).

PRIA kodulehel on lisaks vormidele toodud ka vormide täitmist hõlbustavad ja selgitavad juhendid.

Enne taotluse täitmist lugege kindlasti läbi vormil olevad märkused, sealt saate täitmiseks otseseid juhiseid. Täitke taotlus trükitähtedega. Ridadele, kuhu ei pea midagi kirjutama, märkige sümbol "X".

PRIA kohustus on kontrollida taotleja ja taotluse vastavust toetuse saamise tingimustele ja selleks tuleb esitada järgmised taotleja nõuetekohasust tõendavad dokumendid:

- avaldus taotleja andmete kandmiseks põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse, kui PRIA-st taotletakse toetust esimest korda ning sellist avaldust ei ole PRIA-le varem esitatud.

PRIA kliendiks on võimalik registreeruda ka interneti kaudu e-PRIA infoportaal (https://epria.eesti.ee/epria). Samuti on võimalik praegustel PRIA klientidel uuendada oma registriandmeid e-PRIA kaudu.

- vormikohane avaldus (määruse lisa 1);
- taotleja seadusjärgse esindusõigusega isiku puhul tema volitusi tõendav volikirj;
- ärakiri dokumendist, mis tõendab, et taotleja kasutab maatulundusmaad (sh metsamaad) muul õiguslikul alusel, kui ta ei ole selle maa omanik;

Dokumendid maakasutuse tõendamiseks esitab vaid taotleja, kes ei ole maa omanik ja kellele PRIA ei ole eelmisel kalendriaastal pindalaga seotud toetust määranud. Pindalaga seotud toetuseks loetakse toetus, mille määramisel kontrollitakse nõutud maaressursi olemasolu, sealhulgas ühtne pindalatoetus, otsetoetus, ebasoodsamate piirkondade toetus, põllumajanduslik keskkonnatoetus, elatustalude kohanemise toetus jt.

- ärakiri nõuandekeskuse esitatud arvest või arve-saatelehest, milles lisaks «Käibemaksuseaduse» § 37 lõikes 7 sätestatud andmetele on märgitud ka andmed nõuandeteenuse osutamise kohta kuupäevade kaupa koos nõuandeteenuse osutamiseks kulunud töötundide arvuga, töötunni hind, osutatud nõuandeteenuse valdkond või teema ning nõuandeteenuse osutanud konsulendi või töötervishoiuteenuse osutaja nimi ja kaasatud nõustaja nimi;

Täpsem info Käibemaksuseaduses veebilehel (<http://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=13237538>).

- koopia maksekorraldusest või pangakonto väljavõttest, mis tõendab, et arve või arve-saatelehe eest on makstud;

- ärakiri dokumendist, mis tõendab, et määruse § 4 lõikes 4 nimetatud töötervishoiuteenuse osutaja on osutanud töötervishoiuteenust;

Taotleja peab esitama PRIA-le ärakirja dokumendist, mis tõestab töötervishoiuteenuse osutaja ja nõuandekeskuse vahelist koostööd, kui teenus on osutatud „Töötervishoiu ja tööohutuse seaduses“ sätestatud töötervishoiuteenuse valdkonnas. Esitatud võib olla nii nõuandekeskuse ja töötervishoiuteenuse osutaja vahelise lepingu ärakiri kui muu just nõuandetoetuse taotluse jaoks esitatava dokumendi ärakiri.

Nõuandeteenuse osutamisel kaasatud nõustaja nimi peab olema märgitud nõuandekeskuse poolt taotlejale esitatud arvel või arve-saatelehel.

- **erametsa majandamise tulemuslikkuse parandamise korral** rahandusministri 22. aprilli 2004. a määruse nr 80 «Vähese tähtsusega abi teatise esitamise kord ja vorm» lisas toodud vormi kohane teatis jooksva majandusaastal ja kahel eelmisel majandusaastal saadud vähese tähtsusega abi kohta;

Vähese tähtsusega abi teatise vorm asub veebilehel

(http://www.pria.ee/et/toetused/valdkond/nouanne_koolitus_arendamine/nouandetoetus_ja_nouandesusteemi_toetus_2010/).

- määruse lisas 4 toodud vormi kohane teatis, mis sisaldab andmeid saadud ühisturuga kokkusobiva piiratud summas antava abi kohta, sealhulgas andmeid abimeetme, abi andja, abi saamise aja ja suuruse kohta. Nimetatud teatis esitab nõuandetoetuse taotleja, kes taotleb nõuandetoetust **erametsa majandamise tulemuslikkuse parandamise korral** ;

Piiratud summas riigiabi teatis asub veebilehel

(http://www.pria.ee/et/toetused/valdkond/nouanne_koolitus_arendamine/nouandetoetus_ja_nouandesusteemi_toetus_2010/).

- riikliku maksu maksuvõla tasumise ajatamise korral Maksu- ja Tolliameti tõend selle kohta, et taotleja on tõendi väljastamise päeva seisuga tasunud maksud ajakava kohaselt. Nimetatud tõend ei tohi olla väljastatud varem kui kümme tööpäeva enne taotluse esitamise kuupäeva.

Taotleja kinnitab toetuse avaldusel real 9.1, et määruse § 4 lõike 1 punktis 1 sätestatud nõuetele vastavuse valdkonnas pakutud nõuandeteenus sisaldab kõigi asjakohaste kohustuslike majandamisnõuete ning heade põllumajandus- ja keskkonnatingimuste tutvustust.

TAOTLUSE ESITAMINE PRIA-LE

Taotleja esitab toetuse taotlemiseks selleks ettenähtud tähtajal PRIA-le lisas 1 toodud vormi kohase avalduse ning neis esitatud andmeid tõendavad dokumendid.

Enne dokumentide esitamist kontrollige üle, et kõigil dokumentidel oleksid õiged kuupäevad ja allkirjad, et dokumendid oleksid esitamise hetkel kehtivad ning tegevuse nimetus ja summa oleks kõikides nõutavates dokumentides sama. Jälgige, et kõigil esitatud dokumentidel oleksid kirjas ettevõtte õiged registreerimisnumbrid, äriühingu esindajate isikukoodid jm.

Toetuse saamiseks vajalikud dokumendid soovime esitada PRIA maakondlikusse teenindusbüroosse. PRIA maakondlikud bürood teenindavad teid esmaspäeviti kell 8.30-18.00, teisipäevast reedeni kl 8.30-16.00. Taotluse esitamise aja saate eelnevalt broneerida kodulehe www.pria.ee vahendusel, helistades või maakondlikku büroosse või infotelefonil 7377 678. Palume mitte jätta dokumentide esitamist viimasele päevale!

Taotlusdokumentide esitajal tuleb kaasa võtta isikut tõendav dokument (pildi ja isikukoodiga). Kui taotluse toob PRIAsse taotleja esindaja, kel ei ole seadusjärgset esindusõigust, siis peab tal olema kaasas tema volitusi tõendav volikirj.

Taotlust on võimalik esitada ka elektroonselt aadressil info@pria.ee või posti teel aadressil PRIA, Narva mnt 3, Tartu 51009. Elektroonsel esitamisel tuleb taotlus digitaalselt allkirjastada.

Soovitame siiski taotluse esitada paberil täidetult PRIA teenindusbüroosse. Teenindusbüroosse esitamise juures on eeliseks, et klienditeenindaja teeb Teie taotlusdokumentide esmase kontrolli ja kui leitakse puuduseid, siis informeeritakse Teid sellest kohe. Kui Te saadate taotluse posti teel, siis esmast taotlusdokumentide kontrolli klienditeenindaja poolt ei toimu ja seega on suurem võimalus, et Teie taotluses on vigu ja Teile saadetakse järelepärimine, mis omakorda pikendab taotluse menetlemist.

Lisateavet saab küsida maakondlikest büroodest või investeringutoetuste infotelefonil 7377 678 või saates e-kirja aadressil info@pria.ee.

TAOTLUSE MENETLEMINE PRIAS

Taotluse esitamisel kontrollib PRIA teenistuja, kas kõik vajalikud dokumendid on olemas ja nõuetekohaselt täidetud. Seejärel taotlus registreeritakse IT-süsteemis ja saab ainulaadse viitenumbri.

Soovitame taotluse antud viitenumbrit kasutada kogu edaspidises kommunikatsioonis PRIAga – järelepärimistele vastamisel, lisamaterjalide esitamisel, infotelefoniga suhtlemisel jne. See hõlbustab Teie taotluse ja sellega seotud materjalide leidmist ja seeläbi kiirendab Teile vastamist.

Kui te esitate PRIAsse taotluse, mis ei ole vormikohane või ei sisalda kõiki vajalikke dokumente, siis on teil võimalus puudused kõrvaldada kümne päeva jooksul, aga mitte hiljem kui taotluste vastuvõtu perioodi lõpuks. See reegel kehtib kõigi taotluste puhul sõltumata nende PRIAsse saabumise viisist (isiklik kohaletoomine, post, e-post).

Isiklikult kohaletoodavate taotluste puhul kontrollib dokumentide korrektsust ja annab kohest tagasisidet PRIA klienditeenindaja. Postiga jmt saabunud taotlused avatakse hiljemalt saabumisjärgsel tööpäeval ja kui avastatakse vormistuslikke vigu, siis võetakse kliendiga samal päeval telefonitsi ühendust ja selgitatakse talle, millised puudused on tarvis taotlusperioodi jooksul kõrvaldada. Kui PRIA töötaja klienti telefonitsi kätte ei saa, informeeritakse teda e-kirjaga.

Seega on väga oluline on esitada taotlus sellise ajavaruga, et vajadusel jääks aega vigade likvideerimiseks ja puudu olnud dokumentide esitamiseks enne taotluste vastuvõtu lõppu.
Taotluse esitamist viimasele päeval jättes vigade parandamiseks varuaega pole.
Siis jääb üle võimalus esitada korrektne taotlus järgmises taotlusvoorus.

Kui taotleja siiski kümne päeva jooksul või taotlusvooru lõpuks oma taotluses puudusi ei kõrvalda, võib PRIA jätta taotluse läbi vaatamata (seda ei hakata sisuliselt menetlema).

„Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse“ (vt www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=13283268), § 59 lg 2 sätestab, et kui maaelu arengu investeringutoetuse taotleja ei ole esitanud kõiki nõutavaid dokumente ja taotlus ei ole vormikohane, siis võib PRIA jätta taotluse läbi vaatamata.

Kui aga taotluses või sellega esitatud dokumentides on ilmsed ebatäpsused, siis määrab PRIA taotlejale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks.

Ilmseteks ebatäpsusteks loetakse vigu sellistes andmetes, mille alusel ei otsustata toetuse andmist ega arvestata selle suurus. Ilmsed ebatäpsused võivad hõlmata valesti kirjutatud andmete olemasolu taotluses või dokumentides või ka üksikute andmete puudumist (üksik täitmata lahter taotluses).

Kui avastate ise taotluses esinenud vead enne toetuse saamise otsuse tegemist, siis võite esitada kirjaliku avalduse taotluse läbivaatamise lõpetamiseks. Taotlusdokumente ei tagastata, kuid taotluse menetlemine katkestatakse ning teil on võimalus esitada uus korrektne taotlus taotlusvooru jooksul.

Menetlusse võetud taotluste puhul kontrollitakse seejärel taotluses esitatud andmete õigsust ning taotleja ja kavandatava tegevuse vastavust määruses sätestatud nõuetele. Taotluses esitatud andmete kontrollimiseks on PRIA-l õigus kasutada teiste andmekogude andmeid (Äriregister, jne). Vajadusel tehakse andmete täpsustamiseks Teile järelepärimine.

Juhime tähelepanu, et PRIA teenistuja ei ole konsulent ja ei saa seega anda taotlejale sisulist nõu andmete parandamiseks või dokumentide sisuliseks koostamiseks. PRIA teenistuja ei tea ega saa Teile menetluse käigus öelda, kas te saate toetust või mitte, sest taotluste menetlemine veel jätkub ja toetuse saajad selguvad alles peale kõigi taotluste menetlemist ja vajadusel paremusjärjestuse moodustamist.

Nõuandetoetuse taotlust hinnatakse, kui see on esitatud määruse § 8 lõike 4 kohaselt ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded sätestatud tähtaja jooksul.

Nõuandetoetuse taotlusi võetakse vastu 95% ulatuses nõuandetoetuse jaoks eelarveaastaks määratud summast. Kui nõuandetoetuse taotlusi on vastu võetud nimetatud summast 95% ulatuses, lõpetab PRIA taotluste vastuvõtmise, avaldades sellekohase teabe PRIA veebilehel. Nõuandetoetuse taotluse esitamise uue tähtaja teatab PRIA ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

PRIA hindab nõuetele vastavaid nõuandetoetuse taotlusi §-s 14 sätestatud hindamiskriteeriumide alusel, andes taotlusele hindepunkte.

Nõuandetoetuse taotluse hindamise kriteeriumid

Taotlusele antakse hindepunkte järgmiselt:

- 1) 10 hindepunkti, kui taotleja suhtes on taotluse esitamise aastal või taotluse esitamise aastale eelnenud kalendriaastal tehtud taotluse rahuldamise otsus arengukava 5. peatüki meetmes 1.2 «Põllumajandusliku tegevusega alustava noore ettevõtja toetus» sätestatud toetuse kohta;*
- 2) 8 hindepunkti, kui taotleja suhtes on taotluse esitamise aastal või taotluse esitamise aastale eelnenud kalendriaastal tehtud taotluse rahuldamise otsus arengukava 5. peatüki alameetmes 2.3.5 «Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus» sätestatud toetuse kohta;*
- 3) 6 hindepunkti, kui taotleja suhtes on taotluse esitamise aastal või taotluse esitamise aastale eelnenud kalendriaastal tehtud taotluse rahuldamise otsus arengukava 5. peatüki meetmes 2.2 «Natura 2000 toetus põllumajandusmaale», meetmes 2.9 «Natura 2000 toetus erametsamaale» või meetmes 2.3 «Põllumajanduslik keskkonnatoetus» (välja arvatud alameetmes 2.3.5 «Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus») sätestatud toetuse kohta;*
- 4) 4 hindepunkti, kui taotleja suhtes on taotluse esitamise aastal või taotluse esitamise aastale eelnenud kalendriaastal tehtud taotluse rahuldamise otsus arengukava 5. peatüki meetmes 2.1 «Ebasoodsamate piirkondade toetus» sätestatud toetuse kohta.*

Taotluste paremusjärjestus moodustatakse hindamiskriteeriumide põhjal taotlusele antud hindepunktide liitmise teel. Taotluste paremusjärjestuse moodustamisel loetakse paremaks suurema hindepunktide summa saanud taotlus.

Võrdsete näitajatega taotluste korral eelistatakse «Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse» § 60 lõike 3 alusel taotlust, mille on esitanud taotleja, kelle suhtes on taotluse esitamise aastal või taotluse esitamise aastale eelnenud kalendriaastal tehtud «Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse» alusel ühtse pindalatoetuse, energiakultuuri toetuse või täiendava otsetoetuse taotluse rahuldamise otsus ühe või mitme toetuse kohta vähemalt 234 700 krooni maksmise ulatuses.

Täpsem info veebilehel (<http://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=13283268>).

PRIA otsustab nõuandetoetuse maksmise sellise aja jooksul, et toetusraha oleks võimalik kanda toetuse saaja arvelduskontole 50 tööpäeva jooksul arvates määruse §-s 9 nimetatud nõuetekohaste dokumentide saamisest.

Positiivsete otsuse puhul ei saadeta taotlejale väljatrükki selle kohta, et taotlus on rahuldatud. Negatiivse otsuse puhul saadetakse taotlejale käskkirja väljavõte rahuldamata jätmisest koos põhjendusega.

Soovime edu taotlemisel!